

Izvještaj o transfernim cijenama za 2020. godinu PD Semberija a.d. Bijeljina

MART 2021.

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE	4
SVRHA I SADRŽINA IZVJEŠTAJA	4
ANALIZIRANE TRANSAKCIJE I PORESKI PERIOD NA KOJI SE IZVJEŠTAJ ODNOŠI	5
OPŠTE PREPOSTAVKE IZVJEŠTAJA	5
OBIM ANGAŽOVANJA	5
1. Opšti prikaz poslovanja Poreskog obveznika i grupe povezanih lica	6
1.1. Istorijat i opšti podaci	6
1.2. Organizaciona struktura	7
1.3. Pregled finansijskog poslovanja Poreskog obveznika	8
1.4. Poslovna politika i ključni poslovni činiovi	9
1.5. Opšti prikaz konkurentskog okruženja	9
2. Opis povezanosti	10
2.1. Osnovni podaci o povezanim licima Poreskog obveznika	10
2.2. Vlasnička struktura grupe povezanih lica	13
3. Opis kontrolisanih transakcija	14
3.1. Podaci o transakcijama između povezanih lica	14
3.2. Transakcije prihoda	15
3.2.1. Transakcije prihoda – prodaja junica	15
3.2.2. Transakcije prihoda – prodaja merkantilne pšenice	15
3.2.3. Transakcije prihoda – prodaja silaže	15
3.2.4. Transakcije prihoda – prodaja sjenažne mase	15
3.2.5. Transakcije prihoda – prodaja kompletne smješe	15
3.2.6. Transakcije prihoda – prodaja slame balirane	15
3.2.7. Transakcije prihoda – prodaja baliranog sijena	16
3.2.8. Transakcije prihoda – prodaja soje	16
3.2.9. Transakcije prihoda – zakup nepokretnosti	16
3.2.10. Transakcije prihoda – prodaja sjemenske pšenice	16
3.2.11. Transakcije prihoda – prodaja sjemenske soje	16
3.2.12. Transakcije prihoda – prodaja đubriva	16
3.3. Transakcije rashoda	17
3.3.1. Transakcije rashoda – nabavka soje	17
3.3.2. Transakcije rashoda – usluge prevoza	17
3.3.3. Transakcije rashoda – nabavka ostalih proizvoda	17
3.3.4. Transakcije rashoda – nabavka soje	17
3.3.5. Transakcije rashoda – nabavka opreme (PP Snop)	17
3.3.6. Transakcije rashoda – nabavka opreme (Šipad komerc)	17
3.3.7. Transakcije rashoda – zakup mašine	17
3.3.8. Transakcije rashoda – usluge rada radnika	17
3.3.9. Transakcije rashoda – nabavka usluga rada mašina, prevoza itd.	18

3.4.	Pozajmice	18
3.4.1.	Primljene pozajmice – Oktan promet Bijeljina	18
3.4.2.	Primljene pozajmice – Predrag Marković.....	18
3.4.3.	Primljene pozajmice – Dragana Marković.....	18
3.5.	Podaci o uporedivim transakcijama – analiza uporedivosti transakcija.....	18
3.6.	Opis preuzetih aktivnosti i rizika.....	19
3.7.	Ekonomski okolnosti i posl.strategije koje imaju uticaj na obavljene transakcije između povezanih lica .	22
4.	Izbor metoda i utvrđivanje cijena po principu “van dohvata ruke”	23
4.1.	Metode za provjeru usklađenosti	23
4.2.	Izbor i primjena metoda za provjeru usklađenosti transfernih cijena.....	27
4.3.	Transakcije prihoda.....	27
4.3.1.	Transakcije prihoda – prodaja junica	27
4.3.2.	Transakcije prihoda – prodaja merkantilne pšenice.....	27
4.3.3.	Transakcije prihoda – prodaja silaže	27
4.3.4.	Transakcije prihoda – prodaja sjenažne mase	28
4.3.5.	Transakcije prihoda – prodaja kompletne smješe.....	28
4.3.6.	Transakcije prihoda – prodaja slame balirane	28
4.3.7.	Transakcije prihoda – prodaja baliranog sijena	29
4.3.8.	Transakcije prihoda – prodaja soje	29
4.3.9.	Transakcije prihoda – zakup nepokretnosti	29
4.3.10.	Transakcije prihoda – prodaja sjemenske pšenice	30
4.3.11.	Transakcije prihoda – prodaja sjemenske soje	30
4.3.12.	Transakcije prihoda – prodaja đubriva.....	31
4.4.	Transakcije rashoda.....	31
4.5.	Pozajmice	34
5.	Zaključak	35

UVODNE NAPOMENE

SVRHA I SADRŽINA IZVJEŠTAJA

Poljoprivredno dobro Semberija a.d. Bijeljina (u nastavku teksta: Poreski obveznik ili Društvo) angažovalo je Ekonomski Institut d.o.o. Banja Luka za pripremu dokumentacije o transfernim cijenama, u skladu sa propisima Republike Srpske.

Svrha ovog Izvještaja je da prikaže transakcije koje su nastale između Poreskog obveznika i njegovih povezanih lica po transfernim cijenama i cijenama po principu „van dohvata ruke“, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15, u nastavku teksta: ZPD).

Prema članu 34. stav 1. ZPD, Poreski obveznik koji ima transakcije sa povezanim licima obavezan je da u vrijeme podnošenja poreske prijave poreza na dobit posjeduje dokumentaciju o transfernim cijenama, koja sadrži dovoljno podataka i analize na osnovu kojih se može potvrditi da su uslovi transakcija sa povezanim licima u skladu sa principom „van dohvata ruke“. Prema članu 34. tačka 2. ZPD, Poreski obveznik dužan je da dokumentaciju i analize o transfernim cijenama iz stava 1. dostavi Poreskoj upravi Republike Srpske u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva Poreske uprave za njenu dostavu.

Izvještaj je sačinjen u skladu sa Pravilnikom o transfernim cijenama i metodama za njihovo utvrđivanje („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 47/16, u nastavku teksta: Pravilnik o transfernim cijenama), kojim su bliže uređeni njegova forma i sadržina, kao i izbor i način primjene metoda po principu „van dohvata ruke“.

U skladu sa članom 12. stav 2. Pravilnika o transfernim cijenama, ovaj Izvještaj sadrži:

- opšti prikaz poslovanja i djelatnosti Poreskog obveznika, kao i opis povezanosti s licem odnosno grupacijom kojoj pripada (u skladu sa članom 12, stav 2, tačka 1 i 2, Pravilnika o transfernim cijenama);
- opis kontrolisanih transakcija uključujući analizu uporedivosti transakcija, kao i analizu faktora koji su ekonomski relevantni za nastale transakcije sa detaljima politike transfernih cijena (u skladu sa članom 12, stav 2, tačka 3, Pravilnika o transfernim cijenama);
- izbor metoda za provjeru usklađenosti transfernih cijena sa cijenama utvrđenim po principu „van dohvata ruke“ i analizu uporedivosti transfernih cijena sa objašnjenjima ekonomskih analiza i projekcija uključujući detalje o prethodnim sporazumima o cijenama (u skladu sa članom 12, stav 2, tačka 5, 6, 7 i 8, Pravilnika o transfernim cijenama);
- zaključak (u skladu sa članom 12, stav 2, tačka 9, Pravilnika o transfernim cijenama);
- priloge (neophodne podatke koji su korišćeni za analizu transfernih cijena u skladu sa Pravilnikom o transfernim cijenama).

ANALIZIRANE TRANSAKCIJE I PORESKI PERIOD NA KOJI SE IZVJEŠTAJ ODNOŠI

Izvještajem su obuhvaćene sve transakcije sa povezanim licima koje su nastale u tekućem ili nekom od prethodnih poreskih perioda, a koje su rezultirale priznavanjem prihoda ili rashoda u posmatranom poreskom periodu.

Poreski period na koji se ovaj Izvještaj odnosi je period 1. januar 2020 - 31. decembar 2020. godine (u nastavku teksta: poreski period).

Analizirane transakcije sa povezanim licima detaljno su opisane u okviru tačke 3. ovog Izvještaja.

OPŠTE PRETPOSTAVKE IZVJEŠTAJA

Pretpostavlja se da Poreski obveznik nije prikrio niti na bilo koji drugi način obezvrijedio kontrolisane transakcije, a koje bi sa aspekta transfernih cijena imale značajan uticaj na izvještaj.

Pretpostavlja se da Poreski obveznik nije imao namjeru da na bilo koji način namjerno obmane konsultanta i poreske organe koji mogu biti korisnici ovog izvještaja.

Pretpostavlja se da su podaci koji su nam dostavljeni vjerodostojni i tačni. Za prateću dokumentaciju (fakture, izvještaje, ...) pretpostavlja se da su ispravni i tačni, kao i da su nastali u periodu u kome su nastale i transakcije.

Ukoliko drugačije nije naznačeno, u ovom Izvještaju nismo razmatrali istinitost finansijskih izvještaja, niti bilo koji drugi oblik mogućeg poreskog tretmana predmetnih transakcija. Svi ostali aspekti poreza na dobit, PDV-a ili carina, kao i računovodstvena i pravna pitanja, koja mogu, a ne moraju biti vezana za transakcije između povezanih lica, nisu obuhvaćena ovim dokumentom.

OBIM ANGAŽOVANJA

Zaključak o eventualnoj korekciji oporezive dobiti se isključivo odnosi na korekcije po osnovu kontrolisanih transakcija. Bilo kakvo izdvajanje i razmatranje pojedinačnih vrijednosti bilo kog dijela ovog izvještaja iz okvira i konteksta kompletног predmeta analize nije moguće.

Prilikom izrade ovog izvještaja korišćeni su podaci dostavljeni od strane Poreskog obveznika, zatim javno dostupni podaci i podaci iz ostalih izvora kao što su komercijalne baze podataka, podaci o relevantnoj grani djelatnosti itd. Iako smo vršili procjenu pouzdanosti i istinitosti svih relevantnih informacija, ne možemo sa sigurnošću garantovati njihovu tačnost.

1. Opšti prikaz poslovanja Poreskog obveznika i grupe povezanih lica

1.1. Istorijat i opšti podaci

Poljoprivredno dobro „Semberija“ akcionarsko društvo Bijeljina, nastalo je transformacijom nekadašnjeg Osnovnog državnog preduzeća Poljoprivredno dobro „Semberija“ Bijeljina. Naime, rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini od 23.08.2001. godine, (broj rješenja Fi-615/2001, broj registarskog uloška registarskog suda 1-155 Bijeljina), izvršen je upis promjene oblika organizovanja Osnovnog državnog preduzeća u Akcionarsko društvo, Poljoprivredno dobro „Semberija“ Bijeljina, sa sjedištem u Bijeljini, Novo Selo. Vrijednost kapitala utvrđena na dan 30.06.1998. godine, prilikom izrade Početnog bilansa stanja iznosila je 14.170.679,00 KM, i ista je upisana kod Registarskog suda u Bijeljini. Istim rješenjem Registarskog suda u Bijeljini, upisana je promjena svojine dijela državnog kapitala Osnovnog državnog preduzeća Poljoprivredno dobro „Semberija“ Bijeljina, pa će ubuduće preduzeće poslovati pod nazivom: Poljoprivredno dobro „Semberija“ akcionarsko Društvo Bijeljina, sa sjedištem u Bijeljini, Novo Selo.

Osnovni podaci o Poreskom obvezniku:

Poslovno ime: Poljoprivredno dobro „Semberija“ akcionarsko Društvo Bijeljina

Skraćeno poslovno ime: PD „Semberija“ a.d. Bijeljina

Sjedište: 76300 Novo Selo, Novo Selo bb, Bijeljina

Matični broj: 1113216

JIB: 4400408540006.

Osnovna djelatnost: 01.11 gajenje žitarica, osim riže, mahunarki i sjemena uljarica

Osnovni kapital na dan 31.12.2020. godine: 31.560.000 KM

Ukupni kapital na dan 31.12.2020. godine: 11.320.424 KM

Vlasnička struktura Poreskog obveznika, sa deset najvećih akcionara, na dan 25.02.2021.godine je prikazana na narednom pregledu:

Naziv	% učešća	% učešća sa pravom glasa
DOO Produkt Export-import Bijeljina	29,938027	29,938027
Šipad-komerc doo Bijeljina	25,083471	25,083471
Oktan-promet doo	23,495083	23,495083
Akcijski fond RS AD Banja Luka	7,453290	7,453290
Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske Bijeljina	1,984324	1,984324
Radić Boško	1,694848	1,694848
PREF AD Banja Luka	1,667774	1,667774
Fond zdravstvenog osiguranja Republike Srpske	1,647178	1,647178
Grad Bijeljina	1,432288	1,432288
Fond za restituciju RS AD Banja Luka	0,833886	0,833886

[Izvor: Centralni registar hartija od vrijednosti RS]

Poreski obveznik je, tokom 2020.godine, imao prosječno 99 zaposlenih radnika, po osnovu časova rada, odnosno 100, po osnovu stanja na kraju mjeseca.

Organi Društva su:

- Skupština
- Upravni odbor
- Generalni direktor
- Izvršni odbor
- Interni revizor.

Upravni odbor Društva čine:

- Zoran Marinković, predsjednik,
- Ilija Novaković, član,
- Radivoje Pajić, član.

Generalni direktor Društva je Branimir Andrić.

Osnovna normativna akta PD „Semberija“ a.d. Bijeljina su:

1. Odluka o promjeni oblika organizovanja preduzeća
2. Statut Društva
3. Poslovnik o radu Skupštine
4. Poslovnik o radu Upravnog odbora
5. Pravilnik o radu
6. Pravilnik o računovodstvu
7. Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta
8. Pravilnik o platama i drugim zaradama zaposlenih
9. Pravilnik za obračun amortizacije i revalorizacije
10. Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i drugo.

Normativna akta su usaglašena sa zakonskom regulativom, koja se odnosi na ovu oblast.

1.2. Organizaciona struktura

Organizacioni dijelovi Društva su: radne jedinice, službe i odjeljenja. Radne jedinice su organizovane posebno kao proizvodne, a posebno uslužne - održavanje.

Administrativni dio Društva je organizovan po sektorima, službama i odjeljenjima i to:

- Tehnolozi
- Finansijska operativa
- Knjigovodstvo
- Služba plana, analize i investicija
- Sektor komercijalnih poslova i marketing
- Služba pravnih poslova
- Odjeljenje opštih poslova
- Odjeljenje društvene ishrane.

Služba za ekonomске poslove sastoji se od finansijske operative, knjigovodstvene i obračunske službe. Odjeljenje knjigovodstva organizovano je na sledeći način:

- materijalno knjigovodstvo
- robno knjigovodstvo
- finansijsko knjigovodstvo
- knjigovodstvo osnovnih sredstava
- knjigovodstvo obračuna proizvodnje.

1.3. Pregled finansijskog poslovanja Poreskog obveznika

Osnovni pokazatelji poslovanja Poreskog obveznika u prethodnih nekoliko godina prikazani su u narednoj tabeli:

Osnovni pokazatelji poslovanja

	2020	2019	2018
Ukupan kapital	11.320.424	10.237.373	7.978.045
Osnovni kapital	33.560.000	33.560.000	9.560.000
Prihodi	8.187.157	6.946.476	6.811.310
Poslovni prihodi	7.832.725	6.578.880	6.659.091
Finansijski prihodi	6.500	5.608	608
Ostali prihodi	347.932	186.564	151.611
Rashodi	6.983.767	7.697.064	9.361.134
Poslovni rashodi	6.722.164	6.861.986	8.444.093
Finansijski rashodi	163.682	407.438	553.018
Ostali rashodi	89.403	196.591	364.023
Neto dobitak	1.083.051	(750.588)	(2.549.824)

1.4. Poslovna politika i ključni poslovni činioci

Opšta politika Poreskog obveznika je čvrsta orijentacija na kvalitet proizvoda i stvaranje percepcije o njegovim proizvodima kao tradicionalno dobrim, kvalitetnim i pouzdanim. Povratne informacije od kupaca govore u prilog činjenici da je kvalitet proizvoda na zadovoljavajućem nivou. Veliki broj kupaca proizvoda, su tradicionalni kupci Poreskog obveznika, sa kojima postoji dugogodišnja saradnja.

1.5. Opšti prikaz konkurenetskog okruženja

Konkurenstvo je specifično, imajući u vidu da se radi o poljoprivrednim proizvodima koje Poreski obveznik plasira na tržište.

Većina proizvoda je pod direktnim ili indirektnim uticajem regionalnih, ali i svjetskih kretanja u oblasti poljoprivrede, cijene se formiraju na produktnim berzama te Poreski obveznik, koji dolazi iz male i nedovoljno snažne poljoprivredne zemlje, može samo da se prilagođava tržištu i kretanjima cijena.

Međutim, tradicionalno dobar imidž koji poreski obveznik ima, zahvaljujući dugogodišnjem postojanju na tržištu, kao i kvalitet proizvoda, omogućavaju Poreskom obvezniku da još uvijek učestvuje na domaćem i regionalnom tržištu.

2. Opis povezanosti

2.1. Osnovni podaci o povezanim licima Poreskog obveznika

Poreski obveznik je u poreskom periodu priznavao prihode i rashode po osnovu transakcija sa pet (5) povezanih lica:

- Produkt export import d.o.o. Bijeljina,
- Poljoprivredni proizvođač Branimir Andrić,
- PP Snop Bijeljina,
- Šipad komerc Bijeljina,
- Oktan promet, Bijeljina.

U nastavku su navedeni osnovni podaci o povezanim licima.

Produkt export import d.o.o. Bijeljina

Društvo sa ograničenom odgovornošću za organizaciju, usluge i promet PRODUKT export - import Bijeljina, osnovano je 1996.godine, u vlasništvu Marković Predraga (50%) i Marinković Zorana (50%).

Društvo se bavi proizvodnjom mlinskih proizvoda u vlastitom mlinu uz koji posjeduje silose za lager žitarica, trgovinu, pekoteke u kojima vrši proizvodnju i prodaju na malo pekarskih proizvoda. Posjeduje i dva objekta koja izdaje u zakup.

Pretežna djelatnost kojom se društvo bavi je otkup, prerada i prodaja žitarica. Društvo se takođe bavi i poljoprivrednom djelatnošću a u svom vlasništvu ima i poljoprivrednu mehanizaciju i vlastito zemljište površine 32 hektara.

Osnovni podaci o preduzeću:

Naziv firme: Društvo sa ograničenom odgovornošću za organizaciju, usluge i promet PRODUKT export - import Bijeljina

Skraćeni naziv: PRODUKT export - import d.o.o.Bijeljina

Adresa firme: Pavlovića put, 76300 Bijeljina

ID broj: 4400315450007

Matični broj: 59-01-0221-14 (1-1253)

Šifre djelatnosti:

46.38 Trgovina na veliko ostalom hranom, uključujući ribe, ljuskare i mekušce

46.39 Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanskim proizvodima

51.380 Trgovina na veliko ostalom hranom, uključujući i ribu, ljuskare i mekušce

51.390 Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duhanom

Osnivači preduzeća su Zoran Marinković i Predrag Marković, a zastupnici: Zoran Marinković, direktor, Predrag Marković, zamjenik direktora i Gina Marinković, pomoćnik direktora.

Na dan 31.12.2019. godine preduzeće je imalo 37 stalno zaposlenih radnika.

Poljoprivredni proizvođač Branimir Andrić

Gospodin Branimir Andrić je registrovan kao poljoprivredni proizvođač. Poljoprivredno gazdinstvo u vlasništvu Branimira Andrića, upisano je 2011. godine, i iste te godine u junu mjesecu je registrovano u sistemu poreskih obveznika, pod poreskim brojem 100410080000.

U APIF-u je gazdinstvo registrovano kao komercijalno, pod brojem gazdinstva 10190700076.

Gazdinstvo posjeduje sa pravom korištenja površinu od oko 176ha. Djelatnost gazdinstva je pretežno baziranana uzgoju žitarica, uljarica i pružanju usluga u poljoprivredi.

Posjeduje više poljoprivrednih mašina (kombajn, traktore, bager) kao i višenamjenske priključke.

Gospodin Branimir Andrić obavlja funkciju direktora Društva PD Semberija, a takođe, vlasnik je i društva Snop Bijeljina. U tom smislu, gospodin Branimir Andrić se smatra povezanim licem.

PP Snop Bijeljina

Društvo sa ograničenom odgovornošću za trgovinu, proizvodnju i pružanje usluga u poljoprivredi PP SNOP Bijeljina, osnovano je 27.08.2018. godine rješenjem o registraciji broj 059-0-Reg-18-000 773, izdatim od strane Okružnog privrednog suda u Bijeljini. Društvo je osnovano za trgovinu, proizvodnju i pružanje usluga u poljoprivredi sa pravom obavljanja poslova spoljnotrgovinskog prometa.

Osnovna djelatnost društva je: Trgovina na veliko žitaricama, sirovim duvanom, sjemenjem i hranom za životinje.

Osnovni podaci o preduzeću:

Naziv firme: Društvo sa ograničenom odgovornošću za trgovinu, proizvodnju i pružanje usluga u poljoprivredi PP SNOP Bijeljina

Skraćeni naziv: PP SNOP Bijeljina

Adresa firme: Stefana Dečanskog 319, 76300 Bijeljina

JIB broj: 4404350260003

Matični broj: 59-01-0065-18

Šifre djelatnosti:

46.21Trgovina na veliko žitaricama, sirovim duhanom, sjemenjem i hranom za životinje

Vlasnik preduzeća je Branimir Andrić, a upravu čine Katarina Andrić, direktor i Branimir Andrić, zamjenik direktora.

Na dan 31.12.2019. godine preduzeće je imalo jednog stalno zaposlenog radnika.

Šipad komerc d.o.o. Bijeljina

Društvo sa ograničenom odgovornošću ŠIPAD-KOMERC Bijeljina, osnovano je kao akcionarsko društvo Šipad Komerc AD, 1992.godine, sa sjedištem na Sokocu, da bi 2005.godine promijenilo sjedište i prešlo u Bijeljinu. Do kraja 2013.godine je poslovalo kao akcionarsko društvo da bi se Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj 059-0-Reg-13-000 571, od 07.10.2013 upisala promjena pravne forme u Društvo sa ograničenom odgovornošću, ŠIPAD - KOMERC D.O.O Bijeljina, kao jednočlano društvo. Vlasnik društva je Vojin Mitrović.

Šipad Komerc se bavi izdavanjem u zakup nekretnina u vlasništvu te od toga ostvaruje prihode.

Razvrstano je kao malo privredno Društvo.

Osnovni podaci o preduzeću:

Naziv firme: Društvo sa ograničenom odgovornošću ŠIPAD-KOMERC Bijeljina

Skraćeni naziv: ŠIPAD-KOMERC Bijeljina

Adresa firme: Sremska br.2, 76301 Bijeljina

ID broj: 4401450100004

Matični broj: 59-01-0219-14 (1-5665)

Šifre djelatnosti: više registrovanih djelatnosti

46.39 Nespecijalizovana trgovina na veliko hranom, pićima i duvanskim proizvodima

46.90 Nespecijalizovana trgovina na veliko

68.2 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)

68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)

51.390 Nespecijalizovana trgovina na veliko hranom, pićima i duvanom

51.900 Ostala trgovina na veliko isključivo za vlastiti račun

51.700 Ostala trgovina na veliko

Vlasnik preduzeća je Vojin Mitrović, a zastupnik Ilija Novaković, direktor.

Na dan 31.12.2019. godine preduzeće je imalo 3 stalno zaposlenih radnika.

Oktan promet Bijeljina

Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, trgovinu i usluge OKTAN PROMET Bijeljina, osnovano je 1993. godine i osnovna djelatnost ovog Društva bila je promet naftom i naftnim derivatima u veleprodaji i maloprodaji. Društvo je posjedovalo u vlasništvu osam benzinski pumpi i terminal kapaciteta 2.000.000 litara.

Godine 2005. počinje sa proizvodnjom armaturnih mreža i sve do 2015. godine se bavi i prometom nafte i naftnih derivata, kada izlazi iz sfere distribucije nafte. Od 2016. godine okončanjem stecaja u Panafleks AD gdje je Oktan promet bio većinski vlasnik, mijenja se djelatnost, te kreće u adaptaciju postojećih objekata i izgradnju novih i od tada se bavi isključivo izdavanjem u zakup poslovnih prostora pod nazivom TRŽNI CENTAR OKTAN.

Pretežna šifra djelatnosti je 68-20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing).

Osnovni podaci o preduzeću:

Naziv firme: Društvo sa ograničenom odgovornošću za proizvodnju, trgovinu i usluge OKTAN PROMET Bijeljina

Skraćeni naziv: OKTAN PROMET Bijeljina

Adresa firme: Sremska br.2, 76301 Bijeljina

ID broj: 4400387440006

Matični broj: 59-01-0114-14 (1-593)

Šifre djelatnosti:

24.34 Hladno vučenje žice

46.15 Posredovanje u trgovini namještajem, proizvodima za domaćinstvo i željeznom robom

46.71 Trgovina na veliko krutim, tečnim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima

68.20 Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)

27.340 Vučenje žice

31.300 Proizvodnja izolovane žice i kablova

50.500 Trgovina na malo motornim gorivima i mazivima

51.440 Trgovina na veliko porcelanom i staklarijom, zidnim tapetama i sredstvima za čišćenje

51.510 Trgovina na veliko čvrstim, tečnim i gasovitim gorivima i sličnim proizvodima

Vlasnik preduzeća je Nela Mitrović, a zastupnik Ilija Novaković, direktor.

Na dan 31.12.2019. godine preduzeće je imalo 21 stalno zaposlenih radnika.

2.2. Vlasnička struktura grupe povezanih lica

Grupu povezanih lica čine prethodno opisana preduzeća, od kojih su neka dio vlasničke strukture Poreskog obveznika (Produkt eksport-import, Šipad komerc, Oktan promet), dok je PP Snop Bijeljina u vlasništvu gospodina Branimira Andrića, koji je direktor preduzeća, te istovremeno i registrovani poljoprivredni proizvođač. Sva navedena lica se u tom smislu smatraju povezanim licima.

Takođe, povezanim licima se smatraju i privatna lica koja su većinski vlasnici pomenutih društava suvlasnika Poreskog obveznika, a sa kojima je Poreski obveznik ostvarivao poslovne transakcije tokom 2020.godine.

3. Opis kontrolisanih transakcija

3.1. Podaci o transakcijama između povezanih lica

Kao što je već objašnjeno u tački 2.1. ovog Izvještaja, Poreski obveznik je u poreskom periodu imao transakcije sa više povezanih lica, sa kojima je, u toku 2020. godine, iskazao:

- prihode u iznosu od 1.014.792,48 KM,
- rashode u iznosu od 485.024,56 KM.

U narednoj tabeli prikazana je vrijednost transakcija ostvarenih sa povezanim licem, grupisanim po vrstama usluga kako će biti analizirane, a u skladu sa članom 10. Pravilnika o transfernim cijenama.

Opis transakcije	Povezano lice	Iznos u KM
Prihodi po osnovu transfernih cijena		1.014.792,48
Prodaja junica	Produkt export-import	664.023,75
Prodaja merkantine pšenice	Produkt export-import	206.904,00
Prodaja silaže	Produkt export-import	25.368,90
Prodaja sjenažne mase	Produkt export-import	16.646,03
Prodaja smješe kompletne	Produkt export-import	80.920,80
Slama balirana	Produkt export-import	3.003,48
Sijeno balirano	Produkt export-import	2.051,96
Soja	Produkt export-import	735,36
Zakup nepokretnosti	Produkt export-import	7.322,50
Prodaja sjemenske pšenice	PP Branimir Andrić	2.831,50
Sjemenska soja	PP Branimir Andrić	2.944,20
Đubrivo	PP Branimir Andrić	2.040,00
Rashodi po osnovu transfernih cijena		485.024,56
Soja	Produkt export-import	20.643,48
Usluge prevoza	Produkt export-import	24.082,84
Ostali proizvodi	Produkt export-import	11.701,37
Nabavka proizvoda	PP Snop Bijeljina	148.384,01
Nabavka opreme	PP Snop Bijeljina	38.655,70
Nabavka mašine, bagera	Šipad komerc Bijeljina	35.000,00
Zakup mašine	Šipad komerc Bijeljina	3.000,00
Usluge rada radnika	Šipad komerc Bijeljina	7.650,00
Nabavka usluga rada mašina	PP Branimir Andrić	241.557,16
Primljene pozajmice		113.632,28
Primljene pozajmice	Oktan promet Bijeljina	113.632,28
Primljene pozajmice	Marković Predrag	0
Primljene pozajmice	Marković Dragana	0

3.2. Transakcije prihoda

3.2.1. Transakcije prihoda – prodaja junica

Transakcije su nastale po osnovu prodaje junica povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. Tokom 2020.godine, u dva navrata, u skladu sa Ugovorima o kupoprodaji od 21.05.2020. i 25.11.2020.godine, izvršena je prodaja ukupno 186 junica. Navedenim Ugovorima o kupoprodaji je definisana količina, marka, oznake, cijena i ostali uslovi kupoprodaje. Ukupna vrijednost transakcija po ovom osnovu je iznosila 664.023,75 KM.

3.2.2. Transakcije prihoda – prodaja merkantilne pšenice

Transakcije su nastale po osnovu prodaje merkantilne pšenice povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. Izvršena je prodaja ukupno 689.680 kg mekrantine pšenice po jediničnoj cijeni 0,30 KM, odnosno ukupno 206.904,00 KM.

3.2.3. Transakcije prihoda – prodaja silaže

Transakcije su nastale po osnovu prodaje silaže povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. Tokom 2020.godine, u više navrata, izvršena je prodaja silaže, po jediničnoj cijeni od 0,103 KM, odnosno u vrijednosti od ukupno 25.368,90 KM. O isporučenim količinama postoji uredna dokumentacija (otpremnice i slično).

3.2.4. Transakcije prihoda – prodaja sjenažne mase

Transakcije su nastale po osnovu prodaje sjenažne mase povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. Tokom 2020.godine, u više navrata, izvršena je prodaja sjenažne mase, po jediničnim cijenama od 0,103 KM, odnosno u vrijednosti od 16.646,03 KM. O isporučenim količinama postoji uredna dokumentacija (otpremnice i slično).

3.2.5. Transakcije prihoda – prodaja kompletne smješe

Transakcije su nastale po osnovu prodaje kompletne smješe povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. Tokom 2020.godine, u više navrata, izvršena je prodaja smješe, po jediničnoj cijeni od 0,72 KM, odnosno u ukupnoj vrijednosti od 80.920,80 KM. O isporučenim količinama postoji uredna dokumentacija (otpremnice i slično).

3.2.6. Transakcije prihoda – prodaja slame balirane

Transakcije su nastale po osnovu prodaje balirane slame povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. Tokom 2020.godine, u više navrata, izvršena je prodaja balirane slame, po jediničnoj cijeni od 0,1545 KM. O isporučenim količinama postoji uredna dokumentacija (otpremnice i slično).

3.2.7. Transakcije prihoda – prodaja baliranog sijena

Transakcije su nastale po osnovu prodaje baliranog sijena povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. Tokom 2020.godine, u više navrata, izvršena je prodaja baliranog sijena, po jediničnoj cijeni od 0,3605 KM. O isporučenim količinama postoji uredna dokumentacija (otpremnice i slično).

3.2.8. Transakcije prihoda – prodaja soje

Transakcije su nastale po osnovu prodaje soje povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. Tokom 2020.godine, izvršena je prodaja soje u vrijednosti od 735,36 KM odnosno po jediničnoj cijeni od 1,92 KM. O isporučenim količinama postoji uredna dokumentacija (otpremnice i slično).

3.2.9. Transakcije prihoda – zakup nepokretnosti

Transakcije su nastale po osnovu zakupa nepokretnosti od strane povezanog lica Produkt export-import Bijeljina. Tokom 2020.godine, povezano lice je uzimalo u zakup pomoćno zgradu u privredi (štala), površine 1100 m², i jednu kancelariju u upravnoj zgradi društva, što je sve regulisano međusobnim Ugovorom o zakupu nepokretnosti, potpisanim dana 21.05.2020.godine. Ugovorom je definisana cijena zakupa od 1000 KM mjesečno.

3.2.10. Transakcije prihoda – prodaja sjemenske pšenice

Transakcije su nastale po osnovu prodaje sjemenske pšenice povezanom licu, poljoprivrednom proizvođaču Branimiru Andriću. Tokom 2020.godine, izvršena je prodaja sjemenske pšenice, po jediničnoj cijeni od 0,809 KM, u ukupnoj vrijednosti od 2.831,50 KM. O isporučenim količinama postoji uredna dokumentacija (otpremnice i slično).

3.2.11. Transakcije prihoda – prodaja sjemenske soje

Transakcije su nastale po osnovu prodaje sjemenske soje povezanom licu, poljoprivrednom proizvođaču Branimiru Andriću. Tokom 2020.godine, izvršena je prodaja sjemenske soje, po jediničnoj cijeni od 1,70 KM, u ukupnoj vrijednosti od 2.944,20 KM. O isporučenim količinama postoji uredna dokumentacija (otpremnice i slično).

3.2.12. Transakcije prihoda – prodaja đubriva

Transakcije su nastale po osnovu prodaje đubriva povezanom licu poljoprivrednom proizvođaču Branimiru Andriću. Tokom 2020.godine, izvršena je prodaja đubriva NPK 15-15-15, po jediničnoj cijeni od 0,60 KM, u ukupnoj vrijednosti od 2.040,00 KM. O isporučenim količinama postoji uredna dokumentacija (otpremnice i slično).

3.3. Transakcije rashoda

3.3.1. Transakcije rashoda – nabavka soje

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem Produkt export-import Bijeljina u ukupnom iznosu od 20.643,48 KM, koje se odnose na nabavku soje. Soja je nabavljena po jediničnoj cijeni od 0,66 KM

3.3.2. Transakcije rashoda – usluge prevoza

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu usluga prevoza, sa povezanim licem Produkt export-import, u ukupnom iznosu od 24.082,84 KM. Usluge prevoza je izvršilo povezano lice, svojim prevoznim sredstvima, te fakturisalo u skladu sa količinom prevezenog tereta.

3.3.3. Transakcije rashoda – nabavka ostalih proizvoda

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem Produkt export-import Bijeljina u ukupnom iznosu od 11.701,37 KM, koje se odnose na nabavku pekarskih proizvoda i drugih raznih proizvoda. Radi se o većem broju fakturna manjih pojedinačnih iznosa.

3.3.4. Transakcije rashoda – nabavka soje

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem PPP Snop Bijeljina u ukupnom iznosu od 148.384,01 KM, koje se odnose na nabavku raznih proizvoda za zaštitu i tretiranje poljoprivrednih kultura (Arcon, Cornisto, Novovel, KWS itd...). Proizvodi su nabavljeni od povezanog lica u više navrata tokom godine.

3.3.5. Transakcije rashoda – nabavka opreme (PP Snop)

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem PP Snop Bijeljina u ukupnom iznosu od 38.655,70 KM, koji se odnose na nabavku sjekača bala za sijeno.

3.3.6. Transakcije rashoda – nabavka opreme (Šipad komerc)

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem Šipad komerc Bijeljina u ukupnom iznosu od 35.000,00KM, koje se odnose na nabavku bagera.

3.3.7. Transakcije rashoda – zakup mašine

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem Šipad komerc Bijeljina u ukupnom iznosu od 3.000,00 KM, koje se odnose na zakup mašine.

3.3.8. Transakcije rashoda – usluge rada radnika

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem Šipad komerc Bijeljina u ukupnom iznosu od 7.650,00 KM, koje se odnose na usluge rada radnika.

Povezano lice je ustupilo jednog radnika Poreskom obvezniku, o čemu je sačinjen i odgovarajući Ugovor koji reguliše međusobne obaveze. Radnik je bio ustupljen ukupno 9 mjeseci, uz mjesecnu nadoknadu od 850 KM.

3.3.9. Transakcije rashoda – nabavka usluga rada mašina, prevoza itd.

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem PP Branimir Andrić u ukupnom iznosu od 241.557,16 KM, koje se odnose na usluge rada poljoprivrednih mašina, obradu poljoprivrednih površina, prevoz i slično.

3.4. Pozajmice

3.4.1. Primljene pozajmice – Oktan promet Bijeljina

Poreski obveznik je tokom perioda od 2018. do 2020. godine primio više pozajmica od povezanog lica Oktan promet Bijeljina te su 20.02.2020.godine zaključili sporazum o izmirenju obaveza po pozajmicama (ukupno 20 Ugovora o zajmunovac u navedenom periodu 2018-2020), kojim su usaglasili da na sve pozajmice primjenjuju iste uslove. Ugovorom je regulisan rok vraćanja najkasnije do 31.12.2020., kao i kamatna stopa od 6% na godišnjem nivou. Društvo je iskazalo rashode po osnovu kamata na pozajmice u iznosu od 113.632,28 KM.

3.4.2. Primljene pozajmice – Predrag Marković

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je primio pozajmicu od povezanog lica Predraga Markovića u iznosu od 180.000 KM, što je regulisano Ugovorom o zajmu novca, potpisom između strana, dana 04.12.2020.godine. Ugovorom je definisana kamatna stopa od 3% te rok vraćanja najkasnije do 31.05.2021.godine.

3.4.3. Primljene pozajmice – Dragana Marković

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je primio pozajmicu od povezanog lica Dragane Marković u iznosu od 320.000 KM, što je regulisano Ugovorom o zajmu novca, potpisom između strana, dana 04.12.2020.godine. Ugovorom je definisana kamatna stopa od 3% te rok vraćanja najkasnije do 31.05.2021.godine.

3.5. Podaci o uporedivim transakcijama – analiza uporedivosti transakcija

U skladu sa članom 5. stav 3. Pravilnika o transfernim cijenama i metodama za njihovo utvrđivanje, za potrebe utvrđivanja da li su dvije ili više transakcija uporedive uzimaju se u obzir sljedeći faktori u onoj meri u kojoj su ekonomski relevantni na činjenice i okolnosti transakcija:

- Karakteristike dobara ili usluga koje se prometuju;
- Funkcije koje ima svako od preduzeća u vezi sa transakcijom, uzimajući u obzir korišćena sredstva i preuzete rizike;
- Ugovorne obaveze u transakcijama;
- Ekonomске okolnosti u kojima se transakcije obavljaju;
- Poslovne strategije koje sprovode strane u vezi sa transakcijama.

S obzirom da je tokom godine obavljen veliki broj transakcija koje su obavljane sa povezanim kao i sa nepovezanim licima, takve transakcije su analizirane sa stanovišta navedenih faktora i detaljno opisane u dijelovima teksta koji se odnose na njih.

3.6. Opis preuzetih aktivnosti i rizika

Pregled preuzetih aktivnosti i rizika između Poreskog obveznika i njegovih povezanih lica, prikazan je u narednim tabelama, a definicije izraza korišćenih u tabelama su sledeće:

- 100:0 – Poreski obveznik sprovodi ovu aktivnost
- 75:25 – Poreski obveznik pretežno sprovodi ovu aktivnost
- 50:50 – Poreski obveznik i povezane kompanije zajedno sprovode ovu aktivnost
- 25:75 - Uglavnom povezana kompanija sprovodi ovu aktivnost
- 0:100 - Samo povezana kompanija sprovodi ovu aktivnost

Preuzete aktivnosti

Razvoj usluga	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Ovlašćenja za donošenje odluka o I&R	X					
Implementacija usluga	X					
Sprovođenje osnovnih istraživanja	X					
Analiza tržišta za razvoj usluga	X					

Usluge	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Planiranje usluga	X					
Kontrola kvaliteta usluga		X				
Koordinacija usluga i prodaje		X				
Razvoj usluga	X					
Pružanje usluga	X					

Marketing	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Istraživanje tržišta		X				
Strategija marketinga		X				
Strategija proizvoda (usluga)	X					
Reklama	X					
Implementacija marketing strategije	X					

Prodaja	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Pregovaranje o uslovima dobavljača	X					
Određivanje bruto marže/dodatnih troškova	X					
Određivanje ugovorenih uslova	X					
Određivanje potrebe za prodajnim osobljem	X					
Direktan kontakt sa kupcima	X					

Pravljenje cenovnika	X					
Određivanje prodajne cene krajnjim korisnicima	X					
Pravljenje računa	X					

Opšte administrativne usluge	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Knjigovodstvo i finansije (Kontrola)						
Priprema budžeta	X					
Investiciono planiranje	X					
Knjigovodstvo			X			
Priprema finansijskih i budžetskih dokumenata			X			
Priprema godišnjeg izveštaja			X			
Pravo						
Pregovaranje sa klijentima			X			
Angažovanje advokata			X			
Strateško planiranje	X					
Definicija oblasti poslovanja	X					
Određivanje distributivnog kanala			X			
Koordinacija israživanja i razvoja	X					
Izbor velikih investicija	X					
Finansijski menadžment						
Pravljenje računa	X					
Praćenje plaćanja	X					
Utvrđivanje novčanih i finansijskih uslova		X				
Utvrđivanje finansijskih izvora	X					
Ljudski resursi						
Određivanje broja zaposlenih	X					
Odgovornost za kadrovsu politiku	X					
Utvrđivanje kriterijuma zapošljavanja	X					
Izbor rukovodstva	X					
Informacione i komunikacione tehnologije						
Izgradnja IT sistema			X			
Definisanje hardver konfiguracije			X			
Definisanje softvera			X			

Poreski obveznik i njegovo povezano lice, u pogledu aktivnosti i rizika, imaju jasan odnos. Klučne strateške aktivnosti obavlja Poreski obveznik dok se pojedine aktivnosti obavljaju u saradnji sa povezanim licem.

Raspodjela rizika

Kod djelatnosti Porskog obveznika izraženi su sledeći rizici u vezi sa poslovanjem:

- rizik likvidnosti,
- kreditni rizik,
- tržišni rizici,
- poslovni rizik,
- regulatorni rizik,
- operativni rizik,
- rizik ugleda.

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital kompanije uslijed njene nesposobnosti da ispunjava dospjele obaveze, odnosno nesposobnosti da unovči svoju imovinu.

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na rezultate kompanije zbog nemogućnosti naplate potraživanja, odnosno zbog neizvršavanja obaveza kupaca prema kompaniji.

Tržišni rizici obuhvataju rizik kamatnih stopa, devizni rizik i rizik promjene cijena. Rizik kamatnih stopa predstavlja mogućnost nastanka negativnih posljedica na finansijski rezultat i kapital zbog promjene kamatnih stopa. Devizni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital uslijed promjene deviznog kursa. Rizik promjene cijena podrazumijeva mogućnost nastanka negativnih posljedica po poslovanje uslijed promjene cjenovne stabilnosti.

Poslovni rizici obuhvataju mogućnost nastanka negativnih posljedica po poslovanje kompanije uslijed neizvjesne tražnje, promjene poslovnog ambijenta i uslova.

Regulatorni rizik predstavlja rizik kojem je kompanija izložena zbog promjene ili nepoštovanja zakonskih normi.

Operativni rizik predstavlja mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat zbog:

- greške ili zloupotrebe zaposlenih lica,
- nezakonitog postupanja zaposlenih lica,
- neadekvatne procedure,
- neadekvatnih tokova odlučivanja i informacija,
- propusta u organizaciji i sistemu,
- propusta u politici zapošljavanja,
- događaja koji su posljedica više sile,
- lošeg upravljanja dokumentacijom,
- neadekvatnog upravljanja potraživanjima i obvezama i sl.

Rizik ugleda predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na ugled kompanije kao posljedica njenog delovanja.

Pregled raspodele rizika između Poreskog obveznika i njegovih povezanih lica predstavljen je u narednoj tabeli:

Rizici	100:0	75:25	50:50	25:75	0:100	Napomena
Tržišni rizik						
Rizik kamatne stope			X			
Rizik deviznog kursa			X			

Kreditni rizik						
Kreditni rizik			X			
Rizik likvidnosti			X			
Operativni rizik						
Rizik neodgovarajuće organizacije			X			
Rizik lošeg upravljanja			X			
Rizik neodgovarajuće kontrole			X			
Rizik namerne ljudske greške (krađa, prevara i sl.)				X		
Rizik slučajne ljudske greške				X		
Pravni i regulatorni rizik			X			
Rizik nepoštovanja zakonskih normi			X			
Rizik promene zakonskih normi			X			
Poslovni rizik						
Rizik neizvjesnosti tražnje		X				
Rizik promjene cijena proizvoda/usluga			X			
Strategijski rizik	X					
Reputacioni rizik	X					
Rizici koji se odnose na zemlju						
Ekonomsko-politički rizik			X			
Rizik nemogućnosti transfera			X			

3.7. Ekonomске okolnosti i poslovne strategije koje imaju uticaj na obavljene transakcije između povezanih lica

Iz pregleda funkcija koje obavlja Poreski obveznik, može se uočiti njegova nezavisnost u vršenju većine aktivnosti, pa samim tim i u preuzimanju rizika poslovanja, što je u najvećoj mjeri opredijeljeno specifičnom prirodom djelatnosti kojom se Poreski obveznik bavi.

U segmentu razvoja, planiranja, investicija i drugih strateških aktivnosti, Poreski obveznik nastupa samostalno, dok sa povezanim licem nastupa koordinisano oko operativnih aktivnosti na tržištu. Skoro svi poslovni rizici u vezi sa plasmanom usluga na tržište su, na određeni način, ravnopravno raspodijeljeni na Poreskog obveznika i povezano lice.

4. Izbor metoda i utvrđivanje cijena po principu "van dohvata ruke"

4.1. Metode za provjeru usklađenosti

Metode koje se koriste kod utvrđivanja cene transakcije po principu „van dohvata ruke“ propisane su članom 33. ZPD, dok je njihov izbor i način primene bliže uređen Pravilnikom o transfernim cijenama.

Metoda uporedive cijene na tržištu pored cijenu proizvoda ili usluge u transakcijama između povezanih lica sa cijenom proizvoda ili usluge u transakcijama između nepovezanih lica, pri čemu se transakcije obavljaju pod uporedivim okolnostima.

Metoda preprodajne cijene polazi od cijene po kojoj se proizvod prodaje nepovezanom licu, koja se umanjuje za uporedivu bruto maržu kako bi se utvrdila cijena po principu „van dohvata ruke“ za isti proizvod koji je nabavljen od povezanog lica.

Metoda cijene koštanja uvećane za uobičajenu zaradu koja polazi od troškova koji nastaju u vezi sa transakcijom (prodaja dobara ili pružanja usluga) na koje se dodaje bruto marža u zavisnosti od funkcija koje se vrše, rizika koji se snose i imovine koja se koristi.

Metoda transakcione neto marže podrazumijeva poređenje neto profitnih marži koje obveznik ostvaruje u transakcijama sa povezanim licima sa neto profitnim maržama koje su ostvarene u sličnim transakcijama sa nepovezanim licima, odnosno između nepovezanih lica.

Metoda podjele dobiti koristi se ako je otežana posebna analiza transakcija između povezanih lica, odnosno kada su aktivnosti povezanih lica objedinjene, kao i u slučajevima postojanja vrijedne ili jedinstvene intelektualne svojine, kada je onemogućeno pronaalaženje uporedivih podataka koji bi omogućili da svako zasebno analizira usklađenost svojih transfernih cijena sa cijenama utvrđenim van dohvata ruke.

Pri određivanju najprikladnije metode, trebaju se uzeti u obzir sljedeći činoci:

- Nivo uporedivosti između kontrolisanih i nekontrolisanih transakcija.
- Kvalitet podataka i prepostavki.

Nivo uporedivosti procjenjuje se prema¹:

- Karakteristikama imovine ili usluga koje se prenose
- Poslovima koje obavljaju strane i prepostavljenim rizicima koji nastaju
- Ugovornim uslovima
- Ekonomskim okolnostima društva i
- Poslovnim strategijama.

Kvalitet podataka i prepostavki procjenjuje se prema:

- Cjelovitosti i ispravnosti podataka
- Pouzdanosti prepostavki i
- Osjetljivosti rezultata prema nedostacima u podacima i prepostavkama.

---

¹ OECD smjernice, čl. 1.17.; 1.19. do 1.35.

Propisi Republike Srpske kao i OECD-ove smjernice ne zahtijevaju izbor više od jedne metode za određivanje transfernih cijena.² U tekstu koji slijedi pregledaće se sve metode transfernih cijena.

4.1.1. Tradicionalne transakcijske metode

Prema čl. 2.5 OECD-ovih smjernica o transfernim cijenama, najdirektniji način utvrđivanja da li su uslovi između povezanih društava nezavisni, je poređenje zaračunate cijene u kontrolisanoj transakciji između tih društava sa cijenama zaračunatim u uporedivim transakcijama preduzetim između nezavisnih društava. Taj pristup je najdirektniji zato što bilo kakve razlike u cijeni kontrolisane transakcije od cijena u uporedivoj nekontrolisanoj transakciji mogu obično biti povezane direktno sa komercijalnim i finansijskim odnosima postavljenim ili nametnutim između društava, te nezavisni uslovi mogu biti uspostavljeni direktnim zamjenjivanjem cijene u uporedivoj nekontrolisanoj transakciji za cijenu u kontrolisanoj transakciji. Međutim, neće se uvijek moći pronaći dostupne uporedive transakcije koje bi dozvolile pouzdavanje samo u ovaj direktni pristup; možda će biti potrebno uporebiti ostale manje direktne indicije kao što su bruto marže iz kontrolisane i nekontrolisane transakcije kako bi se utvrdilo jesu li uslovi između povezanih društava nezavisni.³ Ti pristupi, direktni i indirektni, reflektuju se u tradicionalnim transakcijskim metodama opisanim u nastavku (metodi uporedivih tržišnih cijena, metodi trgovačkih cijena i metodi dodavanja bruto dobiti na troškove).

Metoda uporedivih tržišnih cijena

Prema čl. 2.6 OECD-ovih smjernica o transfernim cijenama, metoda uporedivih tržišnih cijena upoređuje zaračunatu cijenu za imovinu ili uslugu koja se prenosi u kontrolisanoj transakciji sa cijenom zaračunatom za prenesenu imovinu ili uslugu u uporedivoj nekontrolisanoj transakciji u uporedivim uslovima. Uporediva transakcija se može odvijati između nepovezanih društava (upoređenje spoljne cijene) ili između jedne od povezanih strana i njoj nepovezanog lica (upoređenje interne cijene). Metoda uporedivih tržišnih cijena je najpouzdanija mjera tržišnosti ukoliko su transakcije identične ili ukoliko postoje neznatne razlike koje su unaprijed kvantifikovane.

Metoda uporedivih tržišnih cijena zahtijeva visoki nivo uporedivosti proizvoda i funkcija. Kako bi se ti uslovi zadovoljili transakcije trebaju biti uporedive s aspekta raznih karakteristika, od kojih su najvažnije:

- Kvalitet proizvoda
- Volumen prodaje
- Tržišna niša
- Ugovorni uslovi
- Geografsko tržište
- Ugrađena nematerijalna imovina i
- Kursni rizik.

Uporedivost se može postići putem razumnog broja prilagođavanja, koja ne utiču značajnije na uporedivu cijenu.

---

² OECD smjernice, čl. 1.69.

³ OECD smjernice, čl. 2.5.

Metoda trgovačkih cijena

Metoda trgovačkih cijena procjenjuje jesu li iznosi u kontrolisanoj transakciji zaračunati prema principu tržišnosti s obzirom na bruto maržu realizovanu u uporedivim nekontrolisanim transakcijama.

Prema čl. 2.14 OECD-ovih smjernica o transfernim cijenama, metoda trgovačke cijene polazi od cijene po kojoj je proizvod nabavljen od povezanog društva i preprodan nepovezanim društvu. Ta cijena (trgovačka cijena) umanjuje se za odgovarajuću bruto maržu („trgovačka marža“) koja predstavlja iznos iz kojeg preprodavač treba pokriti svoje prodajne i ostale poslovne troškove i u vidu obavljenih poslova (uzimajući u obzir korišćenu imovinu i preduzete rizike) ostvariti odgovarajuću dobit. Ono što je preostalo nakon oduzimanja bruto marže može se, nakon usklađivanja za ostale troškove povezane sa nabavkom proizvoda (npr. carina), smatrati nezavisnom cijenom za originalni prenos imovine između društava. Ta je metoda vjerojatno najkorisnija ukoliko se primjenjuje na marketinške operacije.

Metoda trgovačkih cijena se najčešće koristi kod distributera koji prodaju proizvode bez da ih fizički modifikuju ili im dodaju značajnu vrijednost⁴. Ova metoda zahtijeva detaljno upoređenje poslovanja, pretpostavljenih rizika i ugovornih uslova kontrolisanih i nekontrolisanih transakcija. Kao rezultat, postoji vjerovatnost da će veći nivo uporedivosti postojati između kontrolisanih i nekontrolisanih prodaja robe od strane istog trgovca (tj. pri metodu internih trgovačkih cijena). Pri izostanku uporedivih transakcija pri istom trgovcu, odgovarajuće upoređenje može se izvesti iz uporedive nekontrolisane transakcije drugih trgovaca (tj. metoda eksternih trgovačkih cijena).

Metoda trgovačkih cijena rijetko vodi do odgovarajućih i tačnih rezultata ukoliko postoje razlike u:

- Nivou tržišnosti
- Obavljenom poslovanju ili
- Proizvodima.

Odgovarajući broj prilagođenja može se napraviti kako bi se kompenzovao nedostatak uporedivosti između kontrolisane i nekontrolisane transakcije u:

- Obrtu zaliha
- Ugovornim uslovima
- Prevoznim troškovima i
- Drugim mjerljivim razlikama.

Metoda dodavanja bruto dobiti na troškove

Prema čl. 2.32 OECD-ovih smjernica „metoda dodavanja dobiti na troškove započinje sa troškovima koji nastaju kod dobavljača imovine u kontrolisanim transakcijama za prenos imovine ili pružanje usluga između povezanih lica. Odgovarajuća trošak plus marža se dodaje na trošak kako bi se dobila odgovarajuća dobit obzirom na obavljene funkcije i tržišne uslove“. Prema smjernicama OECD-a, metoda dodavanja dobiti na troškove upoređuje bruto dobit koju ostvaruje povezano društvo u kontrolisanim transakcijama s onom koju ostvaruje neka treća strana u nekontrolisanim transakcijama. S obzirom da različite funkcije koje se obavljaju te pretpostavljeni rizici trećeg lica mogu uticati na trošak plus maržu, uporedivost funkcija i rizika vrlo je važna za primjenu ove metode. Nadalje, s obzirom da se razlike u funkcijama i rizicima uglavnom odražavaju na finansijske informacije društva, pouzdana

---

⁴ Pogledati čl. 2.14 OECD-ovih smjernica o transfernim cijenama

upotreba metode dodavanja dobiti na troškove zahtjeva dostupnost vrlo detaljnih finansijskih pokazatelja da bi se uskladile razlike kod uporedivosti koje se reflektuju u finansijskim rezultatima društva.

Metoda dodavanja dobiti na troškove uglavnom se koristi za procjenu marže koju je ostvario proizvođač prodajom povezanim društvima i zahtjeva detaljno upoređenje proizvedenih proizvoda, pruženih usluga, izvršenih funkcija, rizika koje društvo snosi, kompleksnosti proizvodnje, strukture troškova i nematerijalne imovine između kontrolisanih i nekontrolisanih transakcija. Upoređenje se najčešće obavlja između kontrolisane i nekontrolisane prodaje imovine istog proizvođača ili pružaoca usluga (tj. interni metod dodavanja dobiti na troškove). U nedostatku navedene uporedivosti, odgovarajuće upoređenje može se izvesti iz uporedive nekontrolisane prodaje ostalih/nepovezanih proizvođača ili pružalaca usluga (tj. spoljna metoda dodavanja dobiti na troškove).

Manje je vjerovatno da će metoda dodavanja dobiti na troškove biti prihvatljiva ako postoji materijalna razlika između kontrolisanih i nekontrolisanih transakcija u odnosu na:

- Nematerijalnu imovinu
- Strukturu troškova
- Poslovno iskustvo
- Poslovanje koje društvo obavlja i
- Proizvode.

Može se izvršiti opravdan broj prilagođenja kako bi se kompenzovao nedostatak uporedivosti između kontrolisanih i nekontrolisanih transakcija:

- Obrt zaliha
- Ugovorni uslovi
- Prevozni troškovi
- Ostale mjerljive razlike.

Metoda podjele dobiti

Metoda podjele dobiti koristi se u slučajevima gdje su transakcije međusobno čvrsto povezane i nije ih moguće odvojeno razmotriti. Ova metoda se tako u pravilu primjenjuje u zajedničkim poduhvatima i neće se detaljnije razmatrati za potrebe ovog Izvještaja.

Metoda neto dobiti

Metodom neto dobiti ispituje se ostvarena neto dobit u odnosu na neku osnovu (prihodi, povrat na imovinu, i sl.) koje društvo ostvaruje. Tako izračunata operativna dobit upoređuje se s operativnom dobiti koju ostvaruju uporediva nezavisna društva u sličnim uslovima. Ova metoda koristi se kad nije moguće izdvojiti pojedinačne transakcije ili kad neki drugi faktori zahtijevaju ocjenu profitabilnosti testiranog društva u cijelini.

4.2. Izbor i primjena metoda za provjeru usklađenosti transfernih cijena

Poreski obveznik je u 2020. godini po osnovu transakcija sa povezanim licima iskazao prihode u iznosu od 1.014.792,48 KM i rashode u iznosu od 485.024,56 KM.

U narednom poglavlju su opisane izabrane i primjenjene metode za provjeru usklađenosti transfernih cijena za identifikovane transakcije.

4.3. Transakcije prihoda

4.3.1. Transakcije prihoda – prodaja junica

Transakcije u ukupnom iznosu od 664.02,75 KM, nastale su po osnovu prodaje junica povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. u skladu sa prethodno opisanim Ugovorima o kupoprodaji.

Cijena po kojoj su transakcije obavljene je iskazana po kilogramu i iznosi 7,12 KM, odnosno 7,50 KM, respektivno po ugovorima, što po prosječnom grlu težine 540 kg daje iznos od 3.845 KM.

Za testiranje transakcije korišten je metod eksterno uporedive cijene. Uvidom u fakture nepovezanog lica Coopex Montebeliarde iz Roulans-a, Francuska, od kojeg je, tokom iste godine, Poreski obveznik nabavljao priplodne junice, može se utvrditi da je cijena po jednom grlu bila 1.920 EUR, odnosno 3.755 KM. Navedene cijene se razlikuju svega za manje od 2,5% te se može smatrati da su cijene po kojima su obavljene transakcije formirane u skladu sa principom van dohvata ruke. U skladu sa navedenim, **mišljenja smo da Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu ovih transakcija.**

4.3.2. Transakcije prihoda – prodaja merkantilne pšenice

Transakcije u ukupnom iznosu od 206.904,00 KM su nastale po osnovu prodaje merkantilne pšenice povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. Transakcija je izvršena po jediničnoj cijeni 0,30 KM po kilogramu za ukupno 689.680 kg mekrantine pšenice.

Metodom eksterno uporedivih cijena, odnosno uvidom u fakture drugih učesnika na tržištu, utvrđeno je da je veći broj poljoprivrednih proizvođača iz regiona Bijeljine, po istoj jediničnoj cijeni (od 0,30 KM po kilogramu) vršilo prodaju merkantine pšenice. Kao primjer navodimo poljoprivredne proizvođače Milenko Milivojević, Amajlije bb, Kovanluk, Bijeljina (fakтура br.8/20 od 11.07.2020.godine), Živorad Jelačić, Golo Brdo bb, Bijeljina (fakтура br.7/20, od dana 06.07.2020.godine, faktura 8//20, od 07.07.2020.godine).

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene su **u skladu sa principom “van dohvata ruke”, te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.3.3. Transakcije prihoda – prodaja silaže

Transakcije u vrijednosti od ukupno 25.368,90 KM, nastale su po osnovu prodaje silaže povezanom licu Produkt export-import Bijeljina. Prodaja silaže, izvršena je po jediničnoj cijeni od 0,103 KM.

Uvidom u lager liste i kalkulacije Poreskog obveznika, utvrđeno je da je cijena utvrđena na bazi ukalkulisanih troškova, uvećano za maržu od 3%.

U skladu sa smjernicama formulisanim na Forumu o transfernim cenama EU (EU Joint Transfer Pricing Forum) i OECD smjernicama, u slučajevima gdje je prikladno koristiti maržu, normalno je dodati

skromnu maržu, a iskustvo pokazuje da se obično dogovorene marže kreću u rasponu od 3-10%, često oko 5%.

Ukoliko opisane transakcije posmatramo u svjetlu EU i OECD smernica, može se zaključiti da je marža koju na ukupne troškove obračunava Poreski obveznik, u skladu sa principom „van dohvata ruke“, te smo mišljenja da **Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transferrnih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.3.4. Transakcije prihoda – prodaja sjenažne mase

Transakcije u vrijednosti od 16.646,03 KM su nastale po osnovu prodaje sjenažne mase povezanom licu Produkt export-import Bijeljina, po jediničnim cijenama od 0,103 KM.

Uvidom u lager liste i kalkulacije Poreskog obveznika, utvrđeno je da je cijena utvrđena na bazi ukalkulisanih troškova, uvećano za maržu od 3%.

U skladu sa smjernicama formulisanim na Forumu o transferrnim cenama EU (EU Joint Transfer Pricing Forum) i OECD smjernicama, u slučajevima gdje je prikladno koristiti maržu, normalno je dodati skromnu maržu, a iskustvo pokazuje da se obično dogovorene marže kreću u rasponu od 3-10%, često oko 5%.

Ukoliko opisane transakcije posmatramo u svjetlu EU i OECD smernica, može se zaključiti da je marža koju na ukupne troškove obračunava Poreski obveznik, u skladu sa principom „van dohvata ruke“, te smo mišljenja da **Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transferrnih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.3.5. Transakcije prihoda – prodaja kompletne smješe

Transakcije u ukupnoj vrijednosti od 80.920,80 KM su nastale po osnovu prodaje kompletne smješe (više vrsta) povezanom licu Produkt export-import Bijeljina, po jediničnoj cijeni od 0,72 KM.

Uvidom u lager liste i kalkulacije Poreskog obveznika, utvrđeno je da je cijena utvrđena na bazi ukalkulisanih troškova, uvećano za maržu od 3%.

U skladu sa smjernicama formulisanim na Forumu o transferrnim cenama EU (EU Joint Transfer Pricing Forum) i OECD smjernicama, u slučajevima gdje je prikladno koristiti maržu, normalno je dodati skromnu maržu, a iskustvo pokazuje da se obično dogovorene marže kreću u rasponu od 3-10%, često oko 5%.

Ukoliko opisane transakcije posmatramo u svjetlu EU i OECD smernica, može se zaključiti da je marža koju na ukupne troškove obračunava Poreski obveznik, u skladu sa principom „van dohvata ruke“, te smo mišljenja da **Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transferrnih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.3.6. Transakcije prihoda – prodaja slame balirane

Transakcije u ukupnoj vrijednosti od 3.003,48 KM su nastale po osnovu prodaje balirane slame povezanom licu Produkt export-import Bijeljina, po jediničnoj cijeni od 0,1545 KM.

Uvidom u lager liste i kalkulacije Poreskog obveznika, utvrđeno je da je cijena utvrđena na bazi ukalkulisanih troškova, uvećano za maržu od 3%.

U skladu sa smjernicama formulisanim na Forumu o transfernim cenama EU (EU Joint Transfer Pricing Forum) i OECD smjernicama, u slučajevima gdje je prikladno koristiti maržu, normalno je dodati skromnu maržu, a iskustvo pokazuje da se obično dogovorene marže kreću u rasponu od 3-10%, često oko 5%.

Ukoliko opisane transakcije posmatramo u svjetlu EU i OECD smernica, može se zaključiti da je marža koju na ukupne troškove obračunava Poreski obveznik, u skladu sa principom „van dohvata ruke“, te smo mišljenja da **Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.3.7. Transakcije prihoda – prodaja baliranog sijena

Transakcije u ukupnoj vrijednosti od 2.051,96 KM su nastale po osnovu prodaje baliranog sijena povezanom licu Produkt export-import Bijeljina, po jediničnoj cijeni od 0,3605 KM.

Uvidom u lager liste i kalkulacije Poreskog obveznika, utvrđeno je da je cijena utvrđena na bazi ukalkulisanih troškova, uvećano za maržu od 3%.

U skladu sa smjernicama formulisanim na Forumu o transfernim cenama EU (EU Joint Transfer Pricing Forum) i OECD smjernicama, u slučajevima gdje je prikladno koristiti maržu, normalno je dodati skromnu maržu, a iskustvo pokazuje da se obično dogovorene marže kreću u rasponu od 3-10%, često oko 5%.

Ukoliko opisane transakcije posmatramo u svjetlu EU i OECD smernica, može se zaključiti da je marža koju na ukupne troškove obračunava Poreski obveznik, u skladu sa principom „van dohvata ruke“, te smo mišljenja da **Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.3.8. Transakcije prihoda – prodaja soje

Transakcije u vrijednosti od 735,36 KM su nastale po osnovu prodaje soje povezanom licu Produkt export-import Bijeljina, po jediničnoj cijeni od 1,92 KM.

Metodom eksterno uporedivih cijena može se utvrditi da je tokom godine soja kupovana od nepovezanih lica po cijeni od 2.05 KM po kilogramu uz odobravanje rabata po osnovu plaćanja i količine ostvarenog prometa (a koji je obračunat na kraju godine u iznosu od 10%, o čemu postoji i knjižna obavijest). Drugim riječima, nakon ukalkulisanog rabata dolazi se do jediničnih cijena koje su u nivou ostvarenih odnosno može se zaključuti da su transakcije obavljene po tržinim cijenama.

Imajući u vidu prethodno, može se smatrati da su navedene transakcije obavljene u skladu sa principom „van dohvata ruke“, te smo mišljenja da **Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.3.9. Transakcije prihoda – zakup nepokretnosti

Transakcije u ukupnoj vrijednosti od 7.322,50 KM su nastale po osnovu zakupa nepokretnosti od strane povezanog lica Produkt export-import Bijeljina, po osnovu zakupa pomoćne zgrade u privredi (štala), površine 1100 m², i jedne kancelarije u upravnoj zgradi društva. Ugovorom je definisana cijena zakupa od 1000 KM mjesечно. Povezano lice je navedene nekretnine koristilo sedam punih mjeseci i dio mjeseca za koji je obračunata odgovarajuća nadoknada.

Za testiranje transakcija potrebno je, ukoliko je moguće, pronaći uporedivu cijenu sličnih objekata, na sličnoj lokaciji, načinu gradnje, kvalitetu obrade, namjeni itd.. Međutim, pretragama dostupnih baza

podataka i specijalizovanih sajtova za iznajmljivanje i promet nekretnina, utvrđeno je da na tržištu ne postoje slični ili uporedivi objekti po kvadraturi, lokaciji, načinu i kvalitetu gradnje, namjeni i drugim karakteristikama.

U ovakvim slučajevima utvrđivanje cijena „van dohvata ruke“ za usluge koje jedna članica Grupe pruža ostalim članicama Grupe predstavlja značajan problem kod utvrđivanja i analize transfernih cijena.

Ovim pitanjem se bavi Poglavlje VII Smjernica OECD-a, dok se pitanjem raspodjele troškova bavi Poglavlje VIII Smjernica. Pod oву vrstu usluga spada širok spektar različitih usluga koje se pružaju uslijed različitih razloga (efekat sinergije i smanjenja troškova, kontrola primene standarda na nivou cijele grupe i dr.). Ono što je važno prilikom utvrđivanja cijene je da se radi o uslugama niskog rizika i niske dodatne vrijednosti; usluge su zaista pružene i primalac usluge je primio određenu ekonomsku i komercijalnu vrijednost; pružalac usluge ima svoj sistem upravljanja i procedure revizije, i pružene usluge su predmet revizije, te da postoje kvalitetne prateće informacije i dokumenta kao dokaz pruženih usluga.

S druge strane, u slučaju da je povezano lice bilo prinuđeno da potraži odgovarajuće nekretnine na drugom mjestu ili da pristupi njihovoj izgradnji, postavlja se pitanje adekvatne lokacije, troškova, izgubljenog vremena i drugih eventualnih problema koji mogu nastati.

Imajući u vidu da se radi o specifičnim objektima (pomoćnim objektima u privredi - štala), koji zaista služe realizaciji zajedničkih interesa povezanih lica, u smislu ostvarivanja sinergetskih efekata, poboljšanja konkurentnosti kroz podržavanje i unapređenje funkcija i procesa, smanjenje troškova i drugo, može se konstatovati da su Poreski obveznik i povezano lice utvrdili cijenu u skladu sa prethodno navedenim uslovima.

Iz svega navedenog, smatramo da su navedene transakcije obavljene u skladu sa principom „van dohvata ruke“, te smo mišljenja da **Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.3.10. Transakcije prihoda – prodaja sjemenske pšenice

Transakcije u ukupnoj vrijednosti od 2.831,50 KM su nastale po osnovu prodaje sjemenske pšenice povezanom licu, poljoprivrednom proizvođaču Branimiru Andriću, po jediničnoj cijeni od 0,809 KM.

Metodom eksterno uporedivih cijena, odnosno uvidom u fakture drugih učesnika na tržištu, utvrđeno je da je Poreski obveznik i sam kupovao sjemensku pšenicu, uz odobreni količinski rabat, po jediničnoj cijeni od 0,7708 KM po kilogramu (faktura preduzeća Delta Agrar, Trn - Laktaši, br.484/20 od 06.11.2020.godine). Navedene cijene se razlikuju za oko 4,8% te se može smatrati da su cijene po kojima su obavljene transakcije formirane u skladu sa tržišnim cijenama.

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene su **u skladu sa principom “van dohvata ruke”**, te stoga **Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.3.11. Transakcije prihoda – prodaja sjemenske soje

Transakcije u ukupnoj vrijednosti od 2.944,20 KM su nastale po osnovu prodaje sjemenske soje povezanom licu, poljoprivrednom proizvođaču Branimiru Andriću, po jediničnoj cijeni od 1,70 do 1,80 KM.

Metodom interno uporedivih cijena, utvrđeno je da je Poreski obveznik prodavao sjemensku soju i drugim učesnicima na tržištu, nepovezanim licima po istoj cijeni kao i povezanom licu. Kao primjer

navodimo nepovezano lice Herba komerc, Bijeljina (fakтура 40-0011/20 od 11.05.2020.godine), kome je fakturisan isti artikl, po cijeni od 1,80 KM po kilogramu.

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene su **u skladu sa principom “van dohvata ruke”, te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.3.12. Transakcije prihoda – prodaja đubriva

Transakcije u ukupnoj vrijednosti od 2.040,00 KM su nastale po osnovu prodaje đubriva povezanom licu poljoprivrednom proizvođaču Branimiru Andriću, po jediničnoj cijeni od 0,60 KM.

Uvidom u ulazne fakture Poreskog obveznika može se utvrditi da je Poreski obveznik nabavljao pomenuto đubrivo od nepovezanih lica, za vlastite potrebe. Nepovezano lice Megamarket-kompani je isporučio Poreskom obvezniku navedeno đubrivo po jediničnoj cijeni od 585,47 km po toni (račun 163/20, od 28.02.2020.godine. Poreski obveznik je u skladu sa iskazanom potrebnom povezanog lica u određenom trenutku prodao manju količinu đubriva povezanom icu po cijeni od 600 KM po toni, što se može tumačiti minimalnim uvećanjem cijene (ispod 2,5%) za pripadajuće manipulativne troškove.

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene su **u skladu sa principom “van dohvata ruke”, te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.4. Transakcije rashoda

4.4.1. Transakcije rashoda – nabavka soje

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode u ukupnom iznosu od 20.643,48 KM, po osnovu transakcija sa povezanim licem Produkt export-import Bijeljina, a koje se odnose na nabavku soje po jediničnoj cijeni od 0,66 KM.

Uvidom u izlazne fakture Poreskog obveznika, može se utvrditi da je Poreski obveznik prodavao isti artikal nepovezanim licima, kao što je npr. Golić trade, Gradiška, po cijeni od 0,67 KM po kilogramu (fakтура 40-0063/20, od 09.10.2020.godine).

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su navedene transakcije ostvarene po tržišnim cijenama, odnosno da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene **u skladu sa principom “van dohvata ruke”, te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.4.2. Transakcije rashoda – usluge prevoza

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode u ukupnom iznosu od 24.082,84 KM, po osnovu usluga prevoza, sa povezanim licem Produkt export-import. Usluge prevoza je izvršilo povezano lice, svojim prevoznim sredstvima, te fakturisalo u skladu sa količinom prevezenog tereta.

Jedinična cijena je definisana u nivou od 6 do 7 KM po toni prevezenog tereta, u okviru definisanih ruta. Metodom interno uporedivih transakcija utvrđeno je da je Poreski obveznik nabavljao usluge prevoza i od nepovezanih lica, po istim cijenama (kao primjer navodimo fakturu 126/20, društva DMS – company, Srednja Čađavica, Bijeljina, od dana 23.07.2020.godine, u kojoj je navedena cijena od 7 KM po toni prevezene robe).

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su navedene transakcije ostvarene po tržišnim cijenama, odnosno da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene **u skladu sa principom "van dohvata ruke", te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.4.3. Transakcije rashoda – nabavka ostalih proizvoda

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode u ukupnom iznosu od 11.701,37 KM po osnovu transakcija sa povezanim licem Produkt export-import Bijeljina, a koje se odnose na nabavku pekarskih proizvoda (hljeba, peciva itd.). Radi se o većem broju fakturna manjih pojedinačnih iznosa. Proizvodi su fakturisani u skladu sa važećim cjenovnikom povezanog lica u trenutku isporuke, po kojem povezano lice prodaje pekarske proizvode i nepovezanim licima.

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su navedene transakcije ostvarene po tržišnim cijenama, odnosno da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene **u skladu sa principom "van dohvata ruke", te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.4.4. Transakcije rashoda – nabavka proizvoda za zaštitu

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode u ukupnom iznosu od 148.384,01 KM, po osnovu transakcija sa povezanim licem PP Snop Bijeljina, a koje se odnose na nabavku raznih proizvoda za zaštitu i tretiranje poljoprivrednih kultura (Arcon, Cornisto, Novovel, KWS itd...). Proizvodi su nabavljeni od povezanog lica u više navrata tokom godine.

Proizvodi su fakturisani u skladu sa važećim cjenovnikom povezanog lica u trenutku isporuke, po kojem povezano lice prodaje navedene proizvode i nepovezanim licima.

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su navedene transakcije ostvarene po tržišnim cijenama, odnosno da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene **u skladu sa principom "van dohvata ruke", te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.4.5. Transakcije rashoda – nabavka opreme (PP Snop)

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem PP Snop Bijeljina u ukupnom iznosu od 38.655,70 KM, koji se odnose na nabavku sjekača bala za sijeno. Navedena oprema je kupljena od povezanog lica po cijenama koje su u trenutku vršenja transakcije provladavale na tržištu za kupovinu opreme istih ili sličnih karakteristika. Prema izjavama menadžmenta, oprema je prilikom uvoza od strane povezanog lica prošla odgovarajuće carinske procedure te se, s obzirom da carinski organi takođe vrše provjere dokumentacije prilikom uvoza, može smatrati da je navedena transakcija ostvarena **u skladu sa principom "van dohvata ruke", te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.**

4.4.6. Transakcije rashoda – nabavka opreme (Šipad komerc)

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem Šipad komerc Bijeljina u ukupnom iznosu od 35.000,00KM, koje se odnose na nabavku bagera.

Navedena oprema (radna mašina, bager) se nalazila u vlasništvu povezanog lica, koje je tu opremu ranije kupilo od nepovezanog lica. Nakon izvršenih ulaganja u popravku i sanaciju kvarova, servis, redovno i investiciono održavanje radne maštine, povezano lice je navedenu opremu prodalo poreskom

obvezniku. Prodajna cijena je, prema izjavama menadžmenta, utvrđena na način da su uvažena sva ulaganja koja je poreski obveznik izvršio na mašini, konsultovana tržišna cijena opreme sličnih karakteristika (snaga, godina proizvodnje, proizvođač, opšte stanje maštine itd.) te je procijenjeno da bi kupovina maštine istih ili sličnih karakteristika prouzrokovala iste ili čak veće troškove za poreskog obveznika. Imajući u vidu navedeno, smatramo da su navedene transakcije ostvarene po tržišnim cijenama, odnosno da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene u skladu sa principom "van dohvata ruke", te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.

4.4.7. Transakcije rashoda – zakup maštine

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem Šipad komerc Bijeljina u ukupnom iznosu od 3.000,00 KM, koje se odnose na zakup maštine. Povezano lice je iznajmio bager Poreskom obvezniku po cijenama koje su važile na tržištu u trenutku davanja u zakup, za maštine sličnih karakteristika.

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su navedene transakcije ostvarene po tržišnim cijenama, odnosno da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene **u skladu sa principom "van dohvata ruke"**, te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.

4.4.8. Transakcije rashoda – usluge rada radnika

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode u ukupnom iznosu od 7.650,00 KM po osnovu transakcija sa povezanim licem Šipad komerc Bijeljina, koje se odnose na usluge rada radnika. Povezano lice je ustupilo jednog radnika Poreskom obvezniku (Mitra Jovanović), o čemu je sačinjen i odgovarajući Ugovor koji reguliše međusobne obaveze. Radnik je bio ustupljen ukupno 9 mjeseci, uz mjesечnu nadoknadu od 850 KM.

Imajući u vidu da je cijena ustupanja rada radnika utvrđena u visini dijela plate i pripadajućih poreza i doprinosa, može se reći da se u sučaju ovih transakcija suštinski radi o prefakturisanju. Stoga smo mišljenja da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene **u skladu sa principom "van dohvata ruke"**, te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.

4.4.9. Transakcije rashoda – nabavka usluga rada maština, prevoza itd.

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je ostvario rashode po osnovu transakcija sa povezanim licem PP Branimir Andrić u ukupnom iznosu od 241.557,16 KM, koje se odnose na usluge rada poljoprivrednih maština, obradu poljoprivrednih površina, prevoz i slično.

Usluge koje je povezano lice vršilo fakturisane su u skladu sa cjenovnikom koji je bio važeći na dan isporuke usluge, a koji povezano lice primjenjuje prilikom vršenja istih usluge rada poljoprivrednih maština i drugim nepovezanim licima.

Imajući u vidu navedeno, smatramo da su navedene transakcije ostvarene po tržišnim cijenama, odnosno da su transakcije koje je ostvario Poreski obveznik po ovom osnovu, ostvarene **u skladu sa principom "van dohvata ruke"**, te stoga Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena ostvarenih u opisanim transakcijama.

4.5. Pozajmice

4.5.1. Primljene pozajmice – Oktan promet Bijeljina

Društvo je iskazalo rashode po osnovu kamata na pozajmice u iznosu od 113.632,28 KM, po osnovu više pozajmica od povezanog lica Oktan promet Bijeljina. Ugovorom je regulisan rok vraćanja najkasnije do 31.12.2020., kao i kamatna stopa od 6% na godišnjem nivou.

Predmet testiranja u slučajevima pozajmica je kamatna stopa koja u ovom slučaju iznosi 6%. Podaci o kretanju kamatnih stope na tržištu pokazuju da je došlo do blagog porasta kamata tokom 2020.godine, kao posljedica pandemije korona virusa. Prema podacima Agencije za bankarstvo RS, dugoročni krediti privredi RS, za prvih 9 mjeseci 2020.godine, realizovani su po prosječnoj efektivnoj kamatnoj stopi od 5,18%, dok su ponderisane kamatne stope na dugoročne kredite iznosile 6,24%. S obzirom da su povezana lica takođe zadužena po dugoročnim kreditima kod domaćih banaka sa različitim kamatnim stopama koje idu i do 7,15%, može se smatrati da je iskazani rashod po kamatama po navedenim pozajmicama obračunat **u skladu sa principom “van dohvata ruke” te da Poreski obveznik nema obavezu korekcije oporezive dobiti po tom osnovu.**

4.5.2. Primljene pozajmice – Predrag Marković

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je primio pozajmicu od povezanog lica Predraga Markovića u iznosu od 180.000 KM, što je regulisano Ugovorom o zajmu novca, potpisanim između strana, dana 04.12.2020.godine. Ugovorom je definisana kamatna stopa od 3% te rok vraćanja najkasnije do 31.05.2021.godine. Poreski obveznik nije od povezanih lica terećen za kamatu po osnovu navedene pozajmice i nije ni iskazao rashode po tom osnovu, odnosno nije ostvario smanjenje oporezovane dobiti, te nema obavezu korekcije navedenih rashoda.

4.5.3. Primljene pozajmice – Dragana Marković

Tokom 2020.godine, Poreski obveznik je primio pozajmicu od povezanog lica Dragane Marković u iznosu od 320.000 KM, što je regulisano Ugovorom o zajmu novca, potpisanim između strana, dana 04.12.2020.godine. Ugovorom je definisana kamatna stopa od 3% te rok vraćanja najkasnije do 31.05.2021.godine. Poreski obveznik nije od povezanih lica terećen za kamatu po osnovu navedene pozajmice i nije ni iskazao rashode po tom osnovu, odnosno nije ostvario smanjenje oporezovane dobiti, te nema obavezu korekcije navedenih rashoda

5. Zaključak

Rekapitulacija transakcija Poreskog obveznika sa povezanim licima nastalih u 2020. godini, kao i korekcija oporezive dobiti po osnovu transfernih cijena predstavljena je u narednoj tabeli.

Opis transakcije	Transferne vrijednosti	Tržišne vrijednosti	Razlika	Korekcija
Prihodi po osnovu transfernih cijena	1.014.792,48	1.014.792,48	0	0
Prodaja junica	664.023,75	664.023,75	0	0
Prodaja merkantine pšenice	206.904,00	206.904,00	0	0
Prodaja silaže	25.368,90	25.368,90	0	0
Prodaja sjenažne mase	16.646,03	16.646,03	0	0
Prodaja smješe kompletne	80.920,80	80.920,80	0	0
Slama balirana	3.003,48	3.003,48	0	0
Sijeno balirano	2.051,96	2.051,96	0	0
Soja	735,36	735,36	0	0
Zakup nepokretnosti	7.322,50	7.322,50	0	0
Prodaja sjemenske pšenice	2.831,50	2.831,50	0	0
Sjemenska soja	2.944,20	2.944,20	0	0
Đubrivo	2.040,00	2.040,00	0	0
Rashodi po osnovu transfernih cijena	485.024,56	485.024,56	0	0
Soja	20.643,48	20.643,48	0	0
Usluge prevoza	24.082,84	24.082,84	0	0
Ostali proizvodi	11.701,37	11.701,37	0	0
Nabavka proizvoda	148.384,01	148.384,01	0	0
Nabavka opreme	38.655,70	38.655,70	0	0
Nabavka mašine, bagera	35.000,00	35.000,00	0	0
Zakup mašine	3.000,00	3.000,00	0	0
Usluge rada radnika	7.650,00	7.650,00	0	0
Nabavka usluga rada mašina	241.557,16	241.557,16	0	0
Primljene pozajmice	113.632,28	113.632,28	0	0
Primljene pozajmice	113.632,28	113.632,28	0	0
Primljene pozajmice	0	0	0	0
Primljene pozajmice	0	0	0	0

Na osnovu obavljenе analize transfernih cijena u 2020. godini, utvrđeno je da Poreski obveznik nema obavezu da izvrši korekciju oporezive dobiti po osnovu transakcija sa povezanim licima.